

18.6.1969

Ammattiyhdistysten ja työttömyyskassojen jäsenmaksujen periminen valtion virkamiesten palkasta

Valtioneuvosto on valtiovarainministeriön esittelystä eräiden jäsenmaksujen perimisestä valtion virkamiesten palkasta 6 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain (365/69) 1 §:n 2 momentin nojalla päättänyt antaa seuraavat ohjeet valtion virkamiesten ammattiyhdistysten ja työttömyyskassojen jäsenmaksujen perinnän toimeenpanosta virkamiehen palkasta asianomaisen palkanmaksuviranomaisen toimesta ja edellyttäen, että virkamies on antanut tähän suostumuksen tai valtuutuksen siten kuin laissa varallisuus oikeudellisista oikeustoimista (228/29) on säädetty.

1. Asianomainen tilivirasto (tilisääntö 4 § as.kok. n:o 362/67) myöntää kirjallisesta hakemuksesta ammattiyhdistyksille oikeuden valtion palveluksessa virkasuhteessa olevien tai värvättyinä palvelu- viden yhdistyksen jäsenten jäsenmaksujen perimiseen palkanmaksun yhteydessä. Ammattiyhdistys on tarvittaessa velvollinen toimittamaan tilivirastoille yhdistysrekisterin otteen ja yhdistyksen säännöt.

2. Ammattiyhdistyksellä tarkoitetaan tässä ohjeessa sellaista rekisteröityä yhdistystä, jonka varsinaisena tarkoituksena on yhdistyksen sääntöjen mukaan jäsentensä etujen valvominen virka- tai työsuhdetta ja palkkausta koskevissa kysymyksissä.

Työttömyyskassalla tarkoitetaan tässä valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa (125/34) tarkoitettua työttömyyskassaa.

Virkamiehellä tarkoitetaan tässä ohjeessa peruspalkkaisen ja sopimuspalkkaisen viran tai toimen haltijaa, ylimääräistä toimenhaltijaa ja tilapäistä toimihenkilöä sekä muuta näihin verrattavaa päätoimisessa virkasuhteessa palvelevaa henkilöä. Mitä tässä ohjeessa sanotaan virkamiehestä, sovelletaan myös puolustuslaitoksen ja rajavartiolaitoksen värvättyyn henkilöön.

3. Edellä tarkoitetut ammattiyhdistysten jäsenmaksut peritään palkan maksavan viranomaisen toimesta niiden virkamiesten palkasta, jotka ovat antaneet siihen valtakirjan tai tehneet sitä koskevan sopimuksen jäsenmaksun perintäsopimus). Jäsenmaksu peritään sen suuruisena kuin ammattiyhdistys on sen kirjallisesti ilmoittanut. Perittävään jäsenmaksuun saa sisältyä myös työttömyyskassan jäsenmaksu edellyttäen, että perintä tapahtuu yhtenä eränä. Jäsenmaksuun ei saa sisällyttää muita erillisiä eräitä esim. liittymis- tai työtaistelurahastomaksuja.

Perittävä jäsenmaksu tulee määritellä markkamääräisesti tai tietynä prosenttina täsmällisesti määrittelystä perinnän perusteena olevasta palkasta. Perinnän prosentti- tai markkamäärän tulee pysyä koko kalenterivuoden samana, ellei tilivirasto neuvoteltuaan asiasta ammattiyhdistyksen kanssa ole hyväksynyt kalenterivuoden aikana tehtävää perintäperusteen muutosta.

Ammattiyhdistyksen on toimitettava palkanmaksuviranomaiselle myös luettelo tai muu kirjallinen selvitys, josta täsmällisesti ilmenevät ne jäsenet, joiden palkasta jäsenmaksut peritään sekä kunkin jäsenen palkasta perittävän jäsenmaksun suuruus ja perintäkausi.

Tiliviraston asiana ei ole tutkia sitä, täyttääkö perittäväksi ilmoitettu jäsenmaksu verovähennyskel-
poisuuden edellytykset.

4. Ammattiyhdistyksen asiana on hankkia jäseniltään sekä tiliviraston osoittamalle palkanmaksuvi-
ranomaiselle toimittaa edellä tarkoitettut perintävaltakirjat tai virkamiesten allekirjoittamat perintä-
sopimukset, joihin tulee sisältyä vähintään liitteenä (liite 1) olevassa valtakirjaluonnoksessa tarkoi-
tetut tiedot.

Jäsenmaksun perintää varten antamansa valtakirjan virkamies voi peruuttaa kirjallisella ilmoituksel-
la, josta tulee ilmetä ainakin asianomaisen henkilötiedot, työ- tai virkapaikka ja ammattiyhdistys.
Ilmoitus on tehtävä palkanmaksuviranomaiselle. Jos peruutusilmoitus tehdään ammattiyhdistyksel-
le, sen asiana on ilmoittaa peruutuksesta palkanmaksuviranomaiselle. Jäsenmaksun perintä lopete-
taan tällöin ilmoituksen saapumista seuraavan 30 päivän kuluttua ensiksi alkavan perintäkauden
alusta lukien. Vastaavasti voidaan mahdollinen perintäsopimus irtisanoa niin kuin sopimuksessa on
sanottu. Peruutus- tai irtisanomisilmoitus on kirjattava sen saapumispäivälle.

5. Palkasta perityt jäsenmaksut tilitetään ja tulostetaan ilman korkohyvitystä perintää pyytäneelle ja
sen oikeuden saaneelle ammattiyhdistykselle. Tilittämistavasta on neuvoteltava ammattiyhdistyksen
kanssa. Jäsenmaksut on tilitettävä viimeistään neljännesvuosittain kutakin vuosineljänneistä seura-
van kuukauden kuluessa. Tilitystavan tulee olla työtä ja kustannuksia säästävä.

Tiliviraston on toimitettava tammikuun loppuun mennessä ammattiyhdistykselle jäsenkohtainen
selvitys edellisen kalenterivuoden aikana sille perityistä jäsenmaksuista. Kuitenkin voidaan tällai-
nen selvitys antaa, jos siitä sovitaan, kahdesti vuodessa. Jos virkamies eroaa valtion palveluksesta
kesken vuotta, annetaan tilitys, mikäli tilitysjärjestelmä sitä edellyttää, palveluksen päätyttyä, jolloin
vuosittaisista tai puolivuositaisista selvityksistä otetaan huomioon vain ne virkamiehet, joiden pal-
velussuhde edelleen jatkuu.

6. Palkanmaksuviranomaisen tulee antaa verokirjan palauttamisen yhteydessä tai muulloin virka-
miehelle todistus häneltä vuoden aikana perityistä jäsenmaksuista, kuitenkin tällainen todistus on
annettava viimeistään kalenterivuoden päättymistä seuraavan tammikuun 15 päivään mennessä.
Palvelussuhteen päättyessä kesken vuotta on sanottu todistus annettava välittömästi.

Todistus voidaan merkitä verokirjaan, sen liitteeseen tai antaa erillisenä todistuksena. Erillinen to-
distus on laadittava oheisen mallin (liite 2) mukaisesti. Ammattiyhdistysmerkinnäksi riittää sen kes-
kusliiton nimilyhennys, johon järjestö kuuluu (esim. AKAVA, VL, SVJ, VY, SAK, SAJ, STTK,
TVK). Jollei järjestö kuulu mihinkään keskusjärjestöön, sen täydellinen nimi on merkittävä todis-
tukseen. Verokirjaan jäsenmaksu voidaan merkitä lisätiedoille varattuun kohtaan esimerkiksi seu-
raavasti: 45,-/STTK.

7. Ammattiyhdistyksen asiana on kustantaa valtakirja-, perintäsopimus- ja peruutusilmoituslomak-
keet.

Tilivirasto ja palkanmaksuviranomainen voivat jäsenmaksun perinnässä käyttää hyväkseen rahalai-
tosten ja järjestöjen toimesta suunniteltuja perintäjärjestelmiä edellyttäen, että ne säästävät kustan-
nuksia ja että niihin kuuluvat valtakirja-, perintäsopimus ja peruutusilmoituslomakkeet täyttävät
edellä tarkoitettut vaatimukset.

8. Valtio ei vastaa ammattiyhdistykselle tai työttömyyskassalle pidättämättä jääneistä jäsenmaksuista tai niiden osasta.

9. Tarkempia ohjeita tämän ohjeen soveltamisesta antaa tarvittaessa valtiovarainministeriö, kuitenkin niin, että asianomainen ministeriö, keskusvirasto tai sellaisena toimiva ministeriön osasto taikka asianomainen tilivirasto antaa viraston erikoisluonteen edellyttämät lisäohjeet sitten kuin se on neuvotellut niistä asianomaisten ammattiyhdistysten kanssa.

Erityisestä syystä tai milloin jonkin tiliviraston piirissä on jo ennen tämän ohjeen antamista ollut käytössä ammattiyhdistysten jäsenmaksujen perintäjärjestelmä, valtiovarainministeriö voi antaa jollekin tai joillekin virastoille luvan poiketa tämän ohjeen määräyksistä. Tiliviraston tulee antaa alaisilleen palkanmaksuviranomaisille tarkemmat ohjeet jäsenmaksujen perinnässä noudatettavasta menettelystä.

Tiliviraston on ilmoitettava kirjallisesti valtiovarainministeriölle edellä 1 kohdassa tarkoitettujen lupien myöntämisestä.

Annetut, edellä tarkoitetut, lisäohjeet on toimitettava valtiovarainministeriölle tiedoksi kaksin kappalein.

10. Nämä ohjeet eivät koske ammattiyhdistysten jäsenmaksujen perimistä työsuhteessa valtioon olevien henkilöiden palkasta. Tästä on annettu ohjeet erikseen (VM:n yleiskirjeen n:o P 995/18.2.1969).

Tämän valtiovarainministeriö valtioneuvoston päätöksen mukaisesti kunnioittavasti ilmoittaa valtioneuvoston kanslialle jakaikille ministeriöille tiedoksi ja noudatettavaksi sekä niiden alaisten virastojen ja laitosten sekä tilivirastojen tietoon saatettavaksi ja noudatettavaksi.

Ministeri Ele Alenius

Vanhempi hallitussihteeri Sakari Sippola

Liite 1: Valtakirja (ei järjestelmässä)

Liite 2: Todistus pidätetystä ammattiyhdistyksen jäsenmaksusta (ei järjestelmässä)